

МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД

ЗА 2019 Г.

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ

ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ

НА ОБЛАСТ ДОБРИЧ

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

(Обобщена информация въз основа на общинските доклади)

1. *Областен съвет по етнически и интеграционни въпроси - брой заседания, обсъждани теми.*

В отговор на постъпила информация, на вниманието на НССЕИВ, МС е представена информация за изпълнение на общинските планове за действие, както и доклад за изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и другите граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2012 - 2020 г.), за 2018 г.

На вниманието на осемте общински администрации и РУ О - Добрич се предостави информация, представена от Националният координатор стипендиантски програми, ромски образователен фонд, относно стипендиантска програма, насочена към студенти от ромски произход.

През месец ноември 2019 г. стартираха дейности, свързани с изготвяне на Мониторингов доклад за изпълнението през 2019 г. на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 - 2020 г. (Стратегията). Областна администрация - Добрич изиска от кметовете на осемте общински администрации, намиращи се на територията на областта - Отчет за извършени дейности и предприети мерки, в изпълнение на Областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г.

Във връзка с отминалите Местни избори -2019 г. областният управител отправи писма за актуализиране на състава на Областния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси.

Не е възниквало искане за свикване на заседание, от членовете на съвета е изискана информация за темите, които да бъдат разгледани на предстоящи заседания.

2. *Брой на експертите, работещи по етническите и интеграционните въпроси, здравни, трудови, образователни медиатори или други.*

Област Добрич се състои от осем общини, град Добрич, Добричка, Балчик, Каварна, Шабла, Генерал Тошево, Крушари и Тервел.

В четирите общински администрации **община Балчик, Генерал Тошево и община Шабла** има назначени специалисти, които отговарят само за дейности, свързани с интеграция на малцинствата, В останалите четири общини: **Добрич, Добричка, Крушари и Тервел**, включително и областния център работят експерти, които в по- голямата си част съвместяват и ангажиментите по етническите и интеграционните въпроси.

На територията на община **град Добрич** са назначени 5 образователни медиатори и 1 трудов медиатор. В общинска администрация има назначен експерт, който съвместява ангажиментите по етнически и интеграционни въпроси.

През 2019 г. на територията на детските градини в **община Добричка** са работили общо 20 образователни медиатора. В училищата има назначени общо 13 образователни медиатора. В община Добричка има назначен 1 брой здравен медиатор по програма „Активиране на неактивни лица“ към дирекция Бюро по труда. През 2019 г. на територията на община Добричка има назначени 2 здравни медиатора. В общинска администрация има назначен експерт, който съвместява ангажиментите по етнически и интеграционни въпроси.

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

В **общинска администрация Балчик** работи 1 специалист по етнически въпроси. На територията на **община Каварна** има назначен 1 здравен медиатор. В общинска администрация има назначен експерт, който съвместява ангажиментите по етнически и интеграционни въпроси.

На територията на **община Шабла** има назначен 1 здравен медиатор и 1 експерт „Етнически и демографски въпроси“;

На територията на **община Генерал Тошево** има назначени 2 здравни медиатора и 1 специалист по „Етнически дейности“;

В общинска администрация **Крушари** има назначен експерт, който съвместява ангажиментите по етнически и интеграционни въпроси.

На територията на **община Тервел** са назначени 2 здравни медиатори. В общинска администрация има назначен експерт, който съвместява ангажиментите по етнически и интеграционни въпроси.

3. Взаимодействие с НПО в сферата на интеграция на ромите.

Реализирането на областната и общинските политики за интегриране на ромите и други уязвими групи е непрекъснат процес. Налице е ползотворно взаимодействие е НПО, работещи в сферата на интеграцията на ромите, посочени в реализираните дейности по приоритетите на областната и общинските стратегии, както и общинските планове за реализация. За територията на Област Добрич няма актуални данни за НПО, които работят в сферата на интеграцията. Такива функции изпълняват основно читалищата, в т.ч. НЧ „Романо дром - 2002“ град Добрич, които включват в образователните и културните си програми лица от всички етнически групи.

Община **Генерал Тошево** има успешно сътрудничество от няколко години с НПО „Амалипе“. Всички общински училища са асоциирани членове на „Амалипе“ и използват добри практики при работа с деца и семейства в риск. Ромската общност е активно ангажирана с изпълнението на общинския план за интеграция на ромите- чрез участие в дейности и мерки по различни европейски проекти- за заетост, за ранно детско развитие, за предоставяне на услуги в общността.

Община **Шабла** работи с ЦМДТ „Амалипе“ гр.Велико Търново по проект „Заедно можем повече“ в сферата на образованието и трудовата заетост на ромската общност.

Община **Добрич** работи активно със сформирания Местна активна група по Програма „ROMACT“, включена в състава на ОССЕИВ. Изпълнението на заложените мерки в Плана за действие на Община град Добрич за подкрепа на интеграционните политики на граждани в уязвимо социално положение за периода 2015 - 2020 г. изисква взаимодействие на мнозинството и етническите общности в интерес на общото благо и развитие. Резултатите, постигнати по приоритетни области са показателни за положените усилия на институции и организации през 2019 г. Постигането на устойчивост е приоритет в работата на Общинския съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси. Наред с постигнатото съществуват и проблеми, касаещи някои приоритетни области.

4. Ангажиране на местната общност с изпълнението на плановете.

Представители на местната общност участват като целева група и медиатори по проекти, целящи влизане в семействата и работа в посока образователна и социална интеграция.

По програма „Ромакт“ в община Шабла е създадена местна Общинска работна група за реализиране на местната политика за интеграция на ромите. В които участват представители на ромската общност и институции на територията на общината.

За ефективно справяне са необходими конкретни мерки в процеса на приобщаване. Осигуряването на активното участие на ромите и тяхното желание да бъдат интегрирани е от ключово значение при изпълнение на заложените мерки и действия по приоритетните направления.

Като добра практика се отчита назначаването на медиатори, който в по-голямата си част са лица

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

от ромски произход. Дейността на медиаторите е насочена към оказване на съдействие при реализиране на профилактични дейности и разяснителни кампании в ромските общности, намиращи се на територията на съответната община и съдейства на нуждаещите се от малцинствените групи за достъп до здравни услуги. Той се явява мост между лицата от малцинствените групи и здравните и социални служби. Здравния медиатор подпомага за преодоляване на културните бариери и общуването с институциите.

5. *Трудности и пречки, срещани при изпълнение на местните планове за интеграция на ромите, препоръки и предложения за тяхното решаване. Мерки, инициирани от общините.*

Трудностите са свързани с непостоянния характер на хората от общността. Дори дейности, свързани с установяване на работа или придобиване на квалификация, понякога са с риск от неизпълнение. Постоянната миграция от населено място към друго населено място (в страната или в чужбина), без уреждане на адресна регистрация и своевременно уведомяване, често е причина за промяна в плановете или неизпълнението на конкретни дейности.

Трудности срещат и екипите за обхват на децата и учениците, когато трябва да върнат дете или ученик в училище, чиито родители не са в страната, а подрастващите са оставени на грижите на близки (които понякога са и без роднинска връзка), роднини, баби и дядовци, което не е придружено с документ за прехвърляне на настойнически права. Често се случва семействата да правят пазар и затова, че не получават детски или помощи, което посочват като причина да не изпращат децата на училище или детска градина.

Осигуряването на активното участие на ромите и тяхното желание да бъдат интегрирани е от ключово значение при изпълнение на заложените мерки и действия по приоритетните направления.

Основен проблем при изпълнението на плана и мерките заложи в него е липсата на финансиране. Общината търси възможности чрез кандидатстване по проекти на ЕС.

Преодоляване на неравенството във възможностите за образование, трудова реализация, жилищни условия, здравеопазване, намаляване на неравенството в основните социални сфери.

6. *Общински планове за интегриране на ромите, включени в Планове за развитие на общините*

И осемте общински администрации имат Общински план за интеграция на ромите, който е включен в Плана за развитие на съответната община.

II. ОБОБЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПО ПРИОРИТЕТИ

(Обобщена информация въз основа на общинските доклади, вкл. информацията по приоритети за идентифицираните микрозони с най-маргинализирани общности, съгласно Приложение „Маргинализирани зони“ в Системата.)

В СИСТЕМАТА Е НАЛИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ С ИДЕНТИФИЦИРАНИ МИКРОЗОНИ/НАСЕЛЕНИ МЕСТА С ВИСОКА УЯЗВИМОСТ.

МОЛЯ ЕКСПЕРТИТЕ, КОИТО ВЪВЕЖДАТ ДАННИТЕ В СИСТЕМАТА, ДА ИЗПРАТЯТ ПРИЛОЖЕНИЕТО И ИЗИСКВАТ ИНФОРМАЦИЯ И ЗА ТЕЗИ МИКРОЗОНИ/НАСЕЛЕНИ МЕСТА ОТ ОБЩИНИТЕ, КОИТО ПОПАДАТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТТА.

1. ОБРАЗОВАНИЕ

Образователната политика на Област Добрич е насочена към осигуряване на равен достъп за развитие на всички деца и ученици, без оглед на етническа, расова или религиозна принадлежност. Детските градини и училища разработват проекти, насочени към създаване на благоприятна среда за

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

практическо прилагане на интеркултурно образование и възпитание в процеса на интеграция на деца и ученици от ромски произход, както и за повишаване качеството на образование и отпадането от образователната система.

Общинските администрации, намиращи се на територията на областта целенасочено работи за осигуряване на качествено образование и пълноценно интегриране на децата и учениците от етническите малцинства. Въведена е целодневна организация на обучение за учениците, реализират се дейности в детските градини/училищата за изграждане на положителна нагласа към образователната интеграция на ромските деца. Организирант се родителски срещи и индивидуални консултации с родители и настойници с цел предприемане на превантивни мерки против отпадането на децата в риск от етническите малцинства, провеждат се семинари и други форми на обучение на родители за преодоляване на негативни стереотипи и изграждане на толерантни взаимоотношения.

През отчетния период детските градини продължават да работят за:

- Подпомагане процеса на подготовка за училище при деца, чийто майчин език е различен от българския;
- Осигуряване възможност за равен старт на децата билингви при постъпване в училище;
- Изграждане на позитивна подкрепяща среда с цел осигуряване на условия за осъществяване на отношения на уважение и толерантност между децата.

Във връзка с функционирането на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителната училищна и предучилищна възраст на територията на областта са сформирани екипи за обхват. В екипите участват представители на Регионалното управление на образованието, представители на общинските администрации, Дирекция „Социално подпомагане“, МВР, детски градини, училища и др. Реализирани са дейности по обхващане в образователната система на идентифицирани деца в задължителна училищна възраст, отпаднали от училище, както и на деца и ученици в риск от отпадане.

Обхващане и задържане на децата и учениците от ромски произход в образователната система. Осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда

Гарантиране на равен достъп до качествено образование чрез:

- Поддържане на картотека на подлежащи ученици и деца за ДГ и 1 клас;
- Ограмотяване на младежи- роми;
- Съдействие за включване на педагозите от ДГ и училища в образователни програми за работа с деца билингви;
- Извозване на децата и учениците до най- близкото детско заведение или училище, ако в населеното място липсва. Извозване на учениците от горен курс до гимназиите в Тервел, както и от ромската махала до СУ.

Интегриране и адаптиране на децата и учениците от ромски произход в учебните заведения чрез:

- Създаване на условия за безстресов преход от средата на майчиния им език към усвояване на книжовен български език;
- Създаване на условия за запознаване с ромската култура и етнически особености на учителите, работещи с ученици застрашени от отпадане;
- Осигуряване на допълнително обучение по български език на деца в предучилищна възраст и за ученици, за които българският език не е майчин;

Създаване на подкрепяща и привлекателна среда в интегрираните училища чрез:

- Подпомагане на децата и учениците от социално слаби семейства /дрехи, ученически пособия/;
- Столово хранене;
- Създаване на условия мултикултурно и мултиетническо опознаване посредством фолклорни

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

състезания, типични занаяти и запознаване е особеностите на бита;

- Създаване на условия за професионално обучение, съответстващо на културната и етническа специфика, както и на потребностите на децата от ромски произход;
- Подкрепа на дейности за обхващане на деца и ученици от ромски произход в разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности, с цел преодоляването на трудностите в обучението и задържането в училище;
- Кариерно консултиране и професионално ориентиране на учениците от етническите малцинства.

Ограмотяване и обучение на неграмотни и слабограмотни лица от ромски произход, които нямат завършен начален етап или завършен клас от прогимназиалния етап.

2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Във връзка с изпълнение на дейностите за интеграция на ромите през 2019 г. от Регионална здравна инспекция -Добрич са реализирани:

1. Дейности по профилактика на болестите и промоция на здравето;

- Провеждане на здравно-образователни дейности сред ромската общност, като водеща е работата с младите хора: 4 лекции/беседи във връзка с профилактика на рисковите за здравето фактори по теми: „Превенция на тютюнопушенето”, „Превенция на психоактивни вещества”, „Превенция на злоупотребата с алкохол“ - общо включени 64 лица от две училища;
- Предоставяне на 50 бр. здравно-образователни материали;
- Отпечатване на рисувателна книжка „Оцвети и помисли“ за вредата от тютюнопушене, използвана при здравно-образователни мероприятия с по-малките деца;
- Оказване на методична дейност при организиране и провеждане на мероприятията основно на медицински специалисти от здравните кабинети в училищата.
- Във връзка с провеждането на обучителните мероприятия сред ромската етническа общност през м. април на здравен медиатор към Общностей център за деца и семейства в гр. Добрич, са предоставени 100 бр. образователни материали по повод Международния ден на здравето.

2. Дейности по противоепидемичен контрол;

- Поддържане на база данни за новородените относно проследяване избора на личен лекар;
- Издирване на децата без ОПЛ и картотекирането им;
- Епидемиологични проучвания при регистрирани остри заразни болести /ОЗБ/ и здравно-просветна дейност.

През 2019 г. продължиха усилията на служителите от отдел „Противоепидемичен контрол” за издирване и уточняване на децата без избран общопрактикуващ лекар /ОПЛ/, като за целта се използва информация, предоставена от родилните отделения на лечебните заведения по общини ежемесечно и актуализирана пациентска листа от РЗОК.

Данните от родилните отделения се съпоставят с актуализираната пациентска листа от РЗОК, проверка се прави и в НЗОК онлайн. За деветмесечието на 2019 г. са обработени данните за 273 новородени деца /включително и в уязвимо социално положение/. В случай, че детето е без данни за личен лекар се изготвят списъци на децата с трите имена, дата на раждане или ЕГН, точен адрес, трите имена на майката и нейното ЕГН. Изготвените списъци се предават на инспекторите по райони за уточняване, децата без личен лекар се картотекират в журнал и при необходимост се изпращат писма до родителите, като се акцентира върху задължителния характер на имунизациите, залегнали в имунизационния календар на страната.

При текущите и тематични проверки по имунопрофилактика на ОПЛ и през 2019 г. се акцентира върху имунизационния статус на децата от групите в уязвимо социално положение, като при констатиран незадоволителен обхват се търсят причините за това и се предприемат мерки за отстраняването им. С цел предприемане на мерки за повишаване на имунизационния обхват в областта е изготвено предписание до

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

всички ОПЛ в областта за обхващане на подлежащите контингенти /включително и в уязвимо социално положение/ през настоящата година и необхванати с имунизации и реимунизации в предходни години, пребиващи на територията на областта и предостоявене от ОПЛ на информации в РЗИ - Добрич за необхванатите в предходни години в детска и ученическа възраст. Информацията от ОПЛ е обработена и изпратена до кметовете на общини и населени места с цел издирването и насочването им към ОПЛ за имунизации и последващо проследяване на местонаходжението и имунизирането им. В Добрич на здравните медиатори са предоставени данните за 194 деца. По данни на медиаторите 72 деца не са открити, за 48 е уточнено, че са в миграция, 73 деца са открити на посочените адреси и са насочени към ОПЛ.

По време на епидемиологичните проучвания на остри заразни болести /ОЗБ/ на родителите се разяснява естеството на съответното заболяване, начините за предпазване от него, необходимите мерки по отношение на контактните лица, за да се прекъсне разпространението на инфекцията. В епидемичното огнище се оказва методична помощ относно необходимостта от избор на личен лекар и от имунизации при ваксинопредотвратими инфекции. При затруднения се работи съвместно със здравните медиатори за откриване и насочване на контактите на ОЗБ за изследвания.

Служители от РЗИ-Добрич участваха в едно заседание на сформирания мултидисциплинарен екип по Координационен механизъм за взаимодействие при работа по случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция и в едно заседание по Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца в риск от ХИВ, хепатит В, хепатит С и сексуално предавани инфекции.

В изпълнение на дейностите по Националния план за действие 2015-2020 г. към Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г., приоритет „Здравеопазване“, приет с Решение № 355 на Министерски съвет от 2016 г. и на основание Заповед № РД-01-210/18.07.2018г. на Министъра на здравеопазването през 2019 г. на РЗИ-Добрич беше предоставен безвъзмездно до 20 ноември високоспециализиран мобилен кабинет - клинична лаборатория за извършване на профилактични изследвания на лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения.

Кабинетът беше предоставен за извършване на минимум 500 бр. профилактични клинични изследвания съгл. задача 1.4. „Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население“ и задача 1.4.3 „Провеждане на ранна диагностика и скрининг за артериална хипертония, сърдечно-съдови заболявания, белодробни заболявания, захарен диабет с мобилни флуорографи, ехографи и лаборатории“ от Националния план за действие 2015-2020 г.

Целеви групи са малцинствени групи в неравностойно положение със специален фокус към ромите, здравно неосигурени лица и такива със затруднен достъп. Цели се осигуряване на равенство в достъпа до здравни услуги на лица в неравностойно положение, както и повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация.

По предварително изготвен график в периода от 18.09.2019 г. до 22.10.2019 г. бяха извършени 508 профилактични клинични изследвания в 16 населени места на 4 общини от област Добрич: град Добрич, Община Добричка, Община Крушари, Община Каварна. В Добрич са изследвани 39 лица. При извършените 508 профилактични изследвания са установени 421 лица без регистрирани отклонения в изследванията и 87 лица с отклонения в изследванията - насочени за уточняване със специалисти. Изследвани лица на възраст под 18 години няма.

През 2019 г. Първичен здравен център продължи да работи и обслужва население, което е предимно от ромски произход. Дейностите на здравните медиатори целят увеличаване на здравната култура на ромското население, улесняване достъпа му до здравни услуги и други институции, както и подпомагане процеса на интеграция на ромите сред българското общество.

Осъществени са следните дейности:

- > Предоставени услуги - 2968 бр.;
- > Съдействие при осъществяване на планови имунизации - 920 бр.;
- > Съдействие при осъществяване на профилактични прегледи - 1008 бр.;

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

- > Разрешаване на казуси от здравен характер - 3373 бр.;
- > Разрешаване на казуси от социален характер- 1006 бр.;
- > Кампании и услуги в областта на репродуктивното здраве и организиране на събития за превенция на различни заболявания - 7 бр.;
- > Раздаване на здравно-образователни материали - 200 бр.
- > Участие в обучения, семинари и съвместна работа с институции - 26 бр.

Здравните медиатори работиха активно по Програма „РОМАКТ“, включиха се в акции за събиране и раздаване на дрехи за социално слаби деца и възрастни, в кампании за почистване, в обходи за издирване на деца, непосещаващи училище и др.

3. ЗАЕТОСТ

С активното съдействие на Дирекция „Бюро по труда“ - Добрич, в обхвата на който са общините Добрич, Добричка, Крушари и Балчик през периода януари - декември 2019 г., 320 лица от ромската общност са обхванати по направленията, по които Дирекцията работи. През годината бе повишена пригодността за заетост и квалификация на общо 217 безработни роми, като 180 от тях са включени в различни форми на работа - групови и индивидуални с цел повишаване мотивацията и активността на пазара на труда и професионално ориентиране. В курсове за преквалификация за придобиване на част от професия са включени 7 лица. В „Ателие за търсене на работа“ се осъществяват информационни групови срещи с цел подпомагане на безработните лица за изготвяне на документи за кандидатстване за работни места. За периода януари - декември 2019 г. в тази форма са взели участие 37 лица, самоопределили се като роми.

През 2019 г. е наблюдава намаление в броя на включените в различни форми и на заетост и на консултиране. Това се дължи на факта, че през 2019 г. са регистрирани по - малко лица, самоопределили се като роми спрямо 2018 г. / за 2018 г. - регистрирани 165 безработни лица, а за 2019 г. -140 /. По първото направление през 2018 г. са били включени 253 лица, а през 2019 г. - 217 лица. По второто направление през 2018 г. за включени в заетост 138 лица, а през 2019 г. - 103 лица.

Представителите на ромските организации бяха информирани за насърчителни мерки и програми за заетост и обучение по схеми на ОП „Развитие на човешките ресурси“, предстоящи курсове за професионална квалификация, възможности за стартиране на собствен бизнес, за стартирания нов прием на заявления по схема „Родители в заетост“, за сезонна работа в държави членки на ЕС, за кандидатстване за позиции, обявени в мрежата за мобилност EURES и др. Като добра практика за интеграция на ромите се наложи вече за поредна година участието на лица от ромски произход в организираната ежегодно туристическа трудова борса, проведена за 2019 г. през м.март. Много лица, включително и регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ от този етнос взеха участие и намериха реализация.

През 2017 г. стартира схема „Готови за работа“, финансирана от Европейския социален фонд. Тя е насочена към младежи до 29 годишна възраст, които са извън пазара на труда, вкл. и от ромски произход - неактивни и обезкуражени. Целта е да се мотивират за активно включване в състава на работната сила и устройването им на работа и включване в обучение. През 2019 г. по този проект са идентифицирани 4 младежи от ромски произход.

През 2019 г. в Бюрата по труда се въведоха три нови услуги за безработни лица - „Семеен трудов консултант“, „Консултация и менторство след започване на работа“ и „Мобилно бюро по труда“. В тези услуги са включени 2 лица, самоопределили се като роми.

От края на 2018 г. Бюрата по труда сключват и споразумения за интеграция в заетост с продължително безработни лица, като в тези споразумения са залегнали различни действия за преодоляване на проблемите по интеграцията в заетост. През 2019 г. са сключени 3 споразумения с лица от ромски произход, като едно от тях е реализирано на пазара на труда;

През 2019 г. Дирекция „Бюро по труда“ продължи реализацията на НП „Активиране на неактивните лица“. За подобряване на обслужването на търсещите работа лица от ромски произход в Дирекцията работи трудов посредник - ромски медиатор. Той обслужва, консултира, активира, мотивира безработни лица от ромски произход да се регистрират, обучават и търсят работа. Една от важните му задачи е да осъществява

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

връзката за координация с представителите на ромските неправителствени организации от региона за по-успешно решаване на проблемите на лицата от тази група.

С цел популяризиране и реализиране на дейностите за интеграция на ромите бе използван социалния диалог, като партньори бяха - Сдружение „Бъдеще за нашите деца”, НЧ „Романо дром - 2002”. През 2019 г. бяха реализирани 4 срещи с горепосочените партньори.

Пълноценното и равноправно упражняване на всички права от хората с увреждания е национален приоритет, изискващ провеждане на активна, целенасочена и последователна политика, както и обединяване действията на ангажираните органи на властта, институции и с активното участие на гражданското общество и неправителственият сектор. Приоритетна роля за подобряване качеството на живот на уязвимите групи имат социалните услуги. Тази форма на подкрепа подпомага и разширява възможностите на лицата да водят самостоятелен начин на живот и са насочени към подкрепа на подпомаганите лица за осъществяване на ежедневните им дейности. Социалните услуги се предоставят, както в специализирани институции, така и в общността, включително в домашна среда. Те се предоставят съобразно желанието и личния избор на лицата, които се нуждаят от тях.

През 2019 г. е осигурена временна заетост на лица по няколко оперативни и национални програми. Това са: Механизъм „Лична помощ“, „Обучение и заетост“, „Обучение и заетост за хора с увреждания“, Проект „Трудова заетост“, ПМС №344- лични асистенти. В проект BG05M9OP001-2.018-0022 от месец декември 2019 г. е осигурено чиракуване на лица от ромски произход, преминали обучение по професиите „Здравен асистент“, „Озеленител“, „Жилищно строителство и комунално- битови услуги“. В проект, изпълняван с финансовата подкрепа на Програма „Красива България“ в община Тервел са назначени 5 безработни лица, 2 от които от ромски произход.

В изпълнение на мерките заложи в Областната програма за работата на Обл.ССЕИВ - Шабла от страна на Дирекция БТ-Каварна /филиал Шабла/ е извършено следното:

- Провеждане на индивидуални консултации на представители на ромската общност с цел придобиване на умения, относно търсене на работа и представяне пред работодател;
- Оказване на помощ и насърчаване за самостоятелното попълване на документи при регистрация.

По проект „Работа“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ към Агенцията по заетостта с цел повишаване на икономическата активност, както и подобряване достъпа до заетост за търсещите работа безработни лица и активиране на неактивни лица чрез предоставяне на възможности за включване в различни форми на обучения и заетост. През отчетния период са устроени на работа са 14 лица от които 6 роми на длъжност общи работници за период от 24 месеца.

С цел повишаване на конкурентноспособността на ромите се провежда професионално ориентиране, информиране и консултиране. Продължава работата по насочване на търсещите работа лица от ромски произход на свободни работни места.

4- Работа по проекти на община Шабла

По НП „Заетост и обучение на хората с трайни увреждания“, която основна цел е повишаване пригодността за заетост и осигуряване на заетост на регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ безработни хора с трайни увреждания и/ или преминали успешно курс на лечение за зависимост към наркотични вещества хора в трудоспособна възраст, като предпоставка за преодоляване на социалната им изолация и за пълноценното им интегриране в обществото. Устроени на работа са две лица като: 1 лице, като невъоръжена охрана в градски парк - Шабла, 1 чистач в Спортна зала.

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ схема „Заетост и обучение на хората с трайни увреждания“, която основна цел е повишаване пригодността за заетост и осигуряване на заетост на регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“ безработни лица с увреждания, като предпоставка за преодоляване на социалната им изолация и за пълноценното им интегриране в обществото. По програмата са

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

устроени на работа - 6 лица в сферата на комуналните услуги в община Шабла.

По „Регионална програма за заетост и обучение на област Добрич 2019“, която стартира през 2019 година в 6 месечна заетост са устроени на работа за 4 лица като работник поддръжка пътища, от които 1 лице от ромски произход.

През отчетния период по ПМС 344/21.12.2018 г. на Министерски съвет чрез което се предоставят социални услуги на хората с увреждания на територията на община Шабла са обхванати 103 потребители от тях 6 роми са получили социални грижи, като на 73 от тях е предоставяна услугата „Личен асистент“, а на 30 „Домашен помощник“. Осигурена е заетост на 83 лица, предоставящи услуги в социалната сфера.

По НП „Помощ за пенсиониране“, която основна цел е подкрепа за преход от безработица към работа и пенсиониране на безработни лица над 58 г., които активно търсят работа и са регистрирани в Дирекция „Бюро по труда“. Устроени на работа 2 лица за период от 2 годни като общи работници.

По проект „Заедно можем повече“ по ОП „Развитие на човешките ресурси“ - Компонент 1 община Шабла е осигурила заетост в сферата на поддръжката на 10 лица от ромски произход.

Дейността на Община Добричка през 2019 година, бе насочена към недопускане на масова и продължителна безработица в общината. Програмите и проектите по ОП „Развитие на човешките ресурси“ за заетост насочени към неравнопоставените на пазара на труда групи, в частност - ромите, са една от алтернативите за работа и осигуряване на доходи чрез полагане на труд, възвръщане на трудовите навици и социална интеграция. През 2019г. продължава заетостта по проект „Обучение и заетост на младите хора“ на територията на община Добричка като са назначени 5 лица на длъжност „общ работник“ в 5 населени места за срок от 24 месеца. От 16.01.2019г. продължава заетостта на 76 лица по проект „Обучение и заетост“ в 36 населени места на лица над 29 годишна възраст за период от 24 месеца. Целта на участието на безработните роми в тези програми е намаляване на разходите на общинския бюджет за социално подпомагане и преминаване от пасивен към активен подход при работата с лицата от тази група. На лицата е осигурена заетост за заработване на трудови възнаграждения и формиране на трудови навици, с цел интеграция и повишаване конкурентно способността им на пазара на труда.

4. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Жилищната политика на Община град Добрич се прилага независимо от етническия произход и вероизповедание. Жилищното настаняване се осъществява от ОП „Жилфонд - инвест“ и цели повишаване качеството на жилищно-битовите условия и осигуряването на нормална среда за живот на нуждаещи се жители на Добрич. В много от сградите в режим на етажна собственост, включени в Националната програма за енергийна ефективност, има апартаменти от общинския сграден фонд. В тях са настанени и ромски семейства. Чрез прилагането на мерките за енергийна ефективност се подобряват условията за обитаване. Като част от общата жилищна политика е подобряването на техническата инфраструктура. При реализираните дейности по масштабния Интегриран проект за водния цикъл на град Добрич се подмениха водопроводите и в кварталите с компактно ромско население.

Голям процент от ромските домакинства живеят на или под прага на бедността. Повече от тях не притежават земя и нямат постоянни доходи.

По голяма част от ромското население на общината обитава квартал „Хаджи Димитър“ в Каварна. Там жилищата на ромите са сравнително благоустроени, притежават стандартните елементи - електричество, вода, газификация и канализация, с красиви и спретнати, добре измазани и подредени домове. Освен в града роми живеят и по селата на общината, където стандартът на жилищата е значително по-нисък, тъй като сградният фонд е по-стар.

Улиците са асфалтирани, изградена е нова канализация и водопроводи. Има изградена система за сметопочистване в квартала. С Решение №32/26.02.2010 г. на Общински съвет Каварна, е одобрен и действащ регулационен план, според който са предвидени свободни парцели за строителство на жилищни сгради, като голяма част от тях са предоставени на граждани с отстъпено право на строеж.

Миграционните процеси също оказват влияние върху жилищната политика. Голяма част от

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

безработните граждани от общината, което включва значителна част от ромското население работят в чужбина, и инвестират средствата си в изграждането на жилища в Каварна. Има разбира се и такива в лошо социално положение. В кв. „Хаджи Димитър“ има апартаменти, намиращи се в общежитието на ул. „Нефтяник“ №5. Веднъж настанени, семействата не предприемат мерки да се сдобият със собствено жилище или да подобрят условията си на живот. Към момента повечето наематели на общинските жилища от ромски произход са с нередовни и много ниски доходи, което е голям проблем за събирането на дължимите наеми и такси.

5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ

Дейността на МКБППМН е регламентирана в чл.10 от Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Местната комисия организира и координира социално-превантивната дейност на територията на общините, разработва програми за ограничаване действието на криминогенните фактори, работи съвместно с органите, имащи отношение към закрилата и защитата на малолетни и непълнолетни. Дейността, която извършва МК е спрямо всички малолетни и непълнолетни лица и комисията не води отчетност по етнически признак.

На територията на град Добрич за гарантиране правата на гражданите, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на езика на езика на омразата работят служители от група „Териториална полиция“ при Първо РУ - Добрич при Областна дирекция на МВР - Добрич. Основна насока при работата им е недопускането на междуетнически конфликти в кварталите със смесено население и приобщаването на лица от малцинствени групи към общността като се съблюдава спазването на обществения ред и правата на територията на общината.

Служителите на реда отговарят за съблюдаването на обществения ред и правата на всички граждани на територията на община Добричка, независимо от техния пол и етнически произход. Непрекъснато се повишава ефективността на полицейските служители за работа с етническите общности в мултиетническа среда. Полицейските служители непрекъснато повишават своите знания, умения и компетентности. Работи се по разработване на работни карти по конкретни проблеми на етносите. В тези карти се ангажират и неправителствени организации и органите на местната власт, като целта е да се търсят начини за разрешаването на проблема на принципа на партньорството. По време на обученията се набляга на превенцията на проблемите сред етносите: трафика на хора, проституцията, противодействието на кражбата на цветни метали, работа с малолетни и непълнолетни с противообществени прояви и др.

6. КУЛТУРА И МЕДИИ

Общините, намиращи се на територията на областта осъществяват дейностите по приоритета на основата на европейските принципи за гарантиране на:

- равното право на човешко развитие и достъп до култура;
- създаване и развитие на условия, необходими за гражданите на Добрич, принадлежащи към етнически малцинства, да поддържат и развиват своята култура, както и да съхраняват най-важните елементи на своята идентичност - религия, език, традиции и културно наследство;
- гарантиране на възможността за творческо изразяване на всички членове на обществото. За осъществяване на своята политика и за постигане на целта за създаване на условия за равен достъп до обществения културен живот и съхранение и развитие на традиционната култура и творчество на гражданите от етническите общности са разработени и действат програми в подкрепа на мрежата от читалища, както и програми за подкрепа на творчески проекти в областта на културата и художественото творчество на организации и НПО. Община град Добрич подкрепя регулярно институционално и финансово организирането на различни културни събития - фестивали, конкурси, концерти, спектакли и други прояви, които осигуряват достъп до обществения културен живот, развиват

Областен мониторингов доклад за изпълнение на НПД

и популяризират традиционната култура /включително и на етническите общности/, представят и приобщават участниците към постиженията в съвременните изкуства. Голяма част от събитията са в областта на любителското творчество. Те се организират от читалища и други неправителствени организации, които работят активно и с ромската общност по места. През 2019 г. са подкрепени 10 проекта на обща стойност 20 000 лв., сред които са: отбелязване на Международният ден на ромите - 8 април., Регионалният етнофестивал „Етнопалитра“, провеждане на празниците Тепреш, Хъдръллез, Сабантуй, Рамазан Байрам, Курбан Байрам.

Дейностите в областта на културата се осъществяват предимно от читалища на територията на общините. Дейностите, които се развиват в читалищата са насочени към уреждане и поддържане на библиотеки, читални, развиване и подпомагане на любителското творчество; организиране на школи; кръжоци, клубове; организиране, провеждане и участия в празненства, концерти, чествания.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ: ДОБРИ ПРАКТИКИ, ИЗВОДИ, ТРУДНОСТИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МЕРКИТЕ, ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Мобилизиране на всички заинтересовани страни и институции, да се търсят възможности за осигуряване на трайна заеност.

Подобряване на координацията. Изграждане на адекватен институционален механизъм, който да обхваща всички равнища на различните видове власти с ясно очертани отговорности и правомощия.

Основен проблем при изпълнението на общинските планове за интеграция и мерките заложи в него е липсата на финансиране. Общините търсят възможности чрез кандидатстване по проекти на ЕС.

11.2.2020

изготвил:п/

Кемал Асан